

Górska, Halina

"Razwitiye promyszlennosti i torgowli w lewobiereżnych rajonach mołdowskiego Podniestrowia w porieformiennyj period (1861-1905 gg)", I. I. Żarkuckij, Kisziniew 1985 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 78/2, 348

1987

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

wagę do wskaźników liczbowych, choć naturalnie porusza też liczne problemy niewymierne, lub częściowo tylko możliwe do ujęcia liczbowego. Liczne, przejrzyste skomponowane tabele są mocną stroną tej pracy. Książkę uzupełnia indeks osobowy.

H. G.

I. I. Żarkuckij, *Razwitiye promyszlennosti i torgowli w lewobierieżnych rajonach moldawskiego Podniestrowia w porieformiennyj period (1861—1905 gg)*, Izdatielstwo „Sztinca”, Kisziniew 1985, s. 163.

Część Mołdawii, usytuowana na lewym brzegu Dniestru, została przyłączona do Rosji w końcu XVIII wieku i wchodziła administracyjnie w skład gubernii chersońskiej i podolskiej. W historii tego regionu pozostaje nadal wiele zagadnień zbadanych tylko fragmentarycznie, bądź czekających dopiero na zbadanie. Omawiana praca po raz pierwszy w radzieckiej historiografii podejmuje analizę problemów, związanych z gospodarką lewobrzeżnej części Mołdawii. Ramy chronologiczne monografii uzasadnione są z jednej strony reformą chłopską z r. 1861, a z drugiej początkiem rewolucji 1905 r. Jeśli chodzi o zasięg terytorialny pracy, to autor obejmuje badaniem w zasadzie lewobrzeżną część obecnej Republiki Mołdawskiej. Odmienna przynależność administracyjna tych terenów w badanym przezeń okresie stwarzała pewne trudności w zgromadzeniu źródeł, a głównie danych statystycznych. Żarkuckij zebrał bardzo bogaty materiał i wykorzystał źródła różnego typu, co pozwoliło na dokładną analizę prezentowanych w pracy problemów.

Autor prezentuje genezę i rozwój przemysłu, proces jego kapitalizacji, główne etapy powstawania miejscowego proletariatu, analizuje ekonomiczne położenie robotników, rozpatruje kwestie związane z rozwojem handlu wewnętrznego, ukazuje ewolucję wymiany towarowej między badanym terytorium a rynkiem ogólnorosyjskim i zagranicznym. Handel jest swoistym miernikiem poziomu wzrostu gospodarki. Pogłębienie handlowych związków badanego terytorium z rynkiem ogólnorosyjskim i światowym przyczyniło się w sposób znaczący do rozwoju gospodarczego lewobrzeżnej części Mołdawii. Dlatego też autor poświęcił wiele uwagi problemom związanym z wszelkimi formami wymiany towarowej. Na uwagę zasługuje przede wszystkim gruntowna analiza funkcjonowania rynku wewnętrznego. Żarkuckij prześledził rozwój różnych form funkcjonowania tego rynku (np. jarmarki, bazy) i ukazał zmiany w asortymencie towarów oferowanych do sprzedaży. Rozszerzenie asortymentu towarów wiąże autor nie tylko z rozwojem miejscowej wytwórczości, ale także z pogłębieniem wymiany towarowej z rynkiem ogólnorosyjskim.

Doskonałym uzupełnieniem wywodów autora są liczne tabele i wykresy. Praca zakończona jest streszczeniem w języku francuskim, brak natomiast oddzielnie zamieszczonej bibliografii i map.

H. G.

Istvan Diószegi, *Die Aussenpolitik der Österreichisch-Ungarischen Monarchie 1871—1877*, Akadémiai Kiadó, Budapest 1985, s. 365.

Istvan Diószegi jest autorem gruntownego studium o polityce Austro-Węgier w okresie wojny francusko-pruskiej (wydane po węgiersku w 1965 r., zaś w wersji niemieckiej pt. *Österreich-Ungarn und der französisch-preussische Krieg 1870—1871* w dziewięć lat później). Niniejsza książka jest jego kontynuacją; jak wynika z przedmowy autor przewiduje ciąg dalszy, nie informuje jednak o granicach chronologicznych planowanego trzeciego tomu. Nasuwa się więc porównanie z pracami Henryka Wereszyckiego o sojuszu trzech cesarzy. Obaj